

Májová výzva občanské iniciativy Otevřené Křivoklátsko

V Podmoklech, 23.5.2025

Vážené poslankyně, vážení poslanci, vážené senátorky, vážení senátoři,

v kritické debatě o smyslu vyhlášení národního parku na Křivoklátsku zaznívají z úst ministra životního prostředí Petra Hladíka ve chvíli argumentační nouze odkazy na vládní programové prohlášení jako závazný dokument, obsahující právě bod o novém národním parku. Stejně vládní prohlášení obsahuje řadu závazků, kterým postup pana ministra v tomto bodě zásadně odporuje – namátkou celá kapitola životního prostředí, která má být prosazována úzkou spoluprací mezi ministerstvy životního prostředí, zemědělství, průmyslu a obchodu, dopravy a místního rozvoje a po konzultaci se sociálními partnery.

Uvážíme-li přes stovku nevypořádaných připomínek z meziresortního řízení, dosud neukončená řízení o námitkách obcí a účast více než dvou stovek subjektů v soudním řízení, které probíhá u prvoinstančního Městského soudu v Praze proti Ministerstvu životního prostředí, získává vážnost vládního odhodlání plnit své principiální závazky výrazné trhliny. Budiž. Vláda jistě svůj postup vysvětlí a k interpretaci vlastního prohlášení je koneckonců nejkompetentnější.

V případě Usnesení č. 895 ze dne 4.12.2024 , (<https://odok.gov.cz/portal/zvlady/usneseni/2024/895/>), kterým Vláda ČR schválila návrh novely zákona 114/92 Sb. O ochraně přírody a krajiny, a poslala ho tím fakticky do sněmovny, jde však již o něco jiného. Jedná se o součást legislativního procesu, který se řídí definovanými pravidly. Vláda jej schválila s úpravami podle připomínek obsažených ve stanovisku předsedy Legislativní rady vlády (dále LRV) a uložila ministru životního prostředí vypracovat konečné znění vládního návrhu zákona podle tohoto usnesení.

Stanovisko (<https://odok.gov.cz/portal/services/download/attachment/ALBSDLABPS5/>) předsedy LRV uvádí nemožnost „podrobit upravený návrh zákona důkladné komplexní revizi ohledně možných obsahových nedostatků a terminologické nejednotnosti“, a to z důvodů časových požadavků předkladatele (MŽP). Přesto jsou, kromě potřeby korekce srovnávacích tabulek a sladění názvosloví jednotlivých částí návrhu, uvedeny v očíslovaném pořadí také pregnantní připomínky, jimiž je ministr životního prostředí vázán, a to z oblasti dopadů regulace (RIA):

- 1. Vyřešit duplicity, které zbytečně opakují informace v jednotlivých kapitolách. V každé kapitole poskytovat pouze informace, které tam patří, a kontextové informace uvádět pouze zkrácené a jako odkazy na předchozí kapitoly.*
- 2. Dopracovat definice problému tak, aby bylo zjevné, v čem je současný stav suboptimální a jak jsou problémy veliké. Z této definice, necht' vychází konkrétní popis cílového stavu a indikátory účinnosti regulace.*
- 3. Doplnit varianty tak, aby byly navázány na definované problémy a jejich příčiny a představovaly skutečné alternativní způsoby řešení problémů (včetně nelegislativních) a nikoli technickoadministrativní varianty.*
- 4. Při vyhodnocení dopadů syntetizovat a agregovat přínosy a náklady jednotlivých variant, zejména tam, kde předkladatel už nyní disponuje monetizací netriviálních dopadů (hodnota*

ekosystémových služeb, funkcí opylovačů apod.). Nesoustředit se pouze na dopady na administrativní zátěž.

5. *Dopady regulace na soukromé subjekty popsat z hlediska reálného fungování (zejména dopady druhové ochrany, nebo vyhlášení Národního parku Křivoklátsko). V popisu dopadů zohlednit průběh a informace z konzultačního procesu k návrhu zákona.*

Uvedené připomínky nevymyslel předseda LRV sám, jsou závěrem hodnocení vládní komise RIA (<https://ria.vlada.cz/>), podřízené od roku 2011 Úřadu vlády ČR, a dohlížející na uplatňování metodiky RIA, kterou jsou orgány státní správy povinny se řídit při přípravě návrhů právních předpisů. Komise se v souladu s legislativními pravidly vlády vyjadřuje k jednotlivým návrhům zákonů a v rámci hodnotícího procesu RIA upozorňuje na nedostatky a chyby z projednávání návrhů nové regulace, když smyslem celého procesu je hledání optimální podoby regulace.

Ačkoli stanovisko komise má být zveřejněno vždy hned po vyhotovení stanoviska předsedy LRV, je několikaměsíční prodleva mezi publikací obou dokumentů zarážející. Dnes se však můžeme ze stanoviska komise RIA (https://ria.vlada.cz/wp-content/uploads/742_24.pdf) dočíst, kromě výše uvedených připomínek, také některá odůvodnění.

V otázce důvodu vzniku zákona zřizujícího národní park je poznamenáno: „*Definice problému poskytuje detailní informace o vývoji a hodnotě dané lokality. Nedostatečně ale vysvětluje, jak přesně se projevuje nevhodnost současného způsobu péče o les a jaké jsou příčiny tohoto stavu. V čem selhává ochrana v současném režimu CHKO a jaké jsou příčiny tohoto selhání?*“

K problematice Variantního řešení regulace, které je klíčovým parametrem návrhu zákona se zde uvádí: „*V ZZ RIA chybí skutečné varianty řešení, které by vycházely z pojmenování příčin současného neuspokojivého stavu a které by umožňovaly realistické vyhodnocení, zda je vyhlášení národního parku nejlepší možnou variantou. Existující varianty řešení jsou čistě formální, budova sídla NP nehraje z hlediska naplňování cílů regulace a adresování příčin problémů absolutně žádnou roli a jde pouze o mechanicky vytvořenou variantu řešení. Variantní řešení počtu zaměstnanců neobsahuje žádné odůvodnění, nebo vysvětlení toho, čím by přispěl větší počet zaměstnanců, jak by se na základě většího počtu zaměstnanců změnila ochrana přírody a jak by se to projevilo na cílovém stavu lesů.*“

K inventuře rizik se konstatuje: „*Mezi riziky by měla být uvedena i rizika přijetí, nikoli jen nepřijetí navrhované úpravy.*“

Nepochopení metodiky dobře ilustruje připomínka: „*Celá kapitola 1.4 Popis cílového stavu je rozsáhlým uvedením do problematiky ochrany přírody a popisem dané lokality, ale úkolem ZZ RIA je přinést informace o cíli regulace, kterým má být zamezení např. stávajícího nešetrného hospodaření v dané oblasti, a popis stavu, do jakého se oblast díky návrhu dostane.*“

Při prostém přečtení obou dokumentů a jejich porovnání s návrhem zákona, který je předmětem jednání ve sněmovně, konstatujeme, že z výše uvedených očíslovaných pěti připomínek předsedy Legislativní rady vlády nejsou do návrhu zákona zapracovány nejméně čtyři z nich. **Ministr životního prostředí Petr Hladík tak nesplnil úkol, který mu byl uložen Usnesením vlády č. 895 ze dne 4.12.2024 a sněmovna tak v tuto chvíli projednává návrh, který odporuje legislativním pravidlům vlády.**

Vyzýváme proto Vládu ČR, jako původce této bezprecedentní situace, aby okamžitým stažením návrhu ze sněmovny zabránila fatálním důsledkům.

V případě nečinnosti vlády vyzýváme předsednictvo sněmovny, a předsedy poslaneckých klubů, aby nepřipustili zařazení tohoto legislativního zmetku na program jednání sněmovny až do konce jejího mandátu.

V případě nečinnosti vlády, vedení sněmovny i poslaneckých klubů vyzýváme všechny řadové poslance, aby zabránili bezprecedentnímu porušování principů právního státu a parlamentní demokracie a zamítli předloženou novelu zákona č.114/92 Sb. jako celek.

Za občanskou iniciativu Otevřené Křivoklátsko:

Tomáš Hradečný, architekt

Jakub Majer, podnikatel

Iveta Kohoutová, starostka Karlova Ves

Petr Jirka, starosta Broumy

Lukáš Kocman, zastupitel Běleč

Marián Beke, instalatér

Robin Ambrož, ředitel Lesní správy Zbiroh

Lenka Šnoblová, starostka Skryje